

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Klasa: 011-01/2004-01/22
Urbroj: 580-02-04-45-02
Zagreb, 3. studenog 2004.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA
Uprava za međunarodne gospodarske odnose
n/r gđe Predrage Boic-Ljubić, pomoćnice ministra

Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

Predmet: Nacrt prijedloga Zakona o trgovini
- stručno mišljenje; dostavlja se

Dana 6. listopada 2004. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je podnesak Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, klasa: 011-01/04-01/92, ur.broj: 526-05-04-04, od 29. rujna 2004., u čijem je privitku dostavljen Nacrt prijedloga Zakona o trgovini te zapisnik sa sastanka održanog 29. rujna 2004. Dana 13. listopada 2004. Agencija je zaprimila dodatni dopis Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Uprave za međunarodne gospodarske odnose, klasa: 011-01/04-01/92, ur.broj: 526-06-04-05 od 7. listopada 2004., u čijem je privitku dostavljen Nacrt prijedloga Zakona o trgovini – dio koji se odnosi na trgovinu s inozemstvom. Rečenim dopisima zatraženo je mišljenje Agencije o sukladnosti dostavljenog Nacrta prijedloga Zakona o trgovini (dalje: ZOT) s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 122/03; dalje ZZNT), sukladno članku 29. stavak 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

S obzirom na navedeno, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je na 29. sjednici, održanoj 3. studenog 2004., donijelo sljedeće:

MIŠLJENJE

Nakon izvršenog uvida u dva prijedloga Nacrta Zakona o trgovini (dalje: ZOT), Vijeće za

zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je ocijenilo kako isti ne sadrži odredbe koje bi dovele do značajnog sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, odnosno ne sadrži odredbe koje bi po svojem sadržaju bile u bitnoj suprotnosti s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Međutim, kako niti ovaj novi ZOT ne definira jasno iznimke od pravila zabrane rada nedjeljom, a preveliki broj iznimaka nije sukladan načelima Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, Vijeće smatra da bi se izuzeće od zabrane rada nedjeljom iz članka 56. stavka 2. ZOT trebalo primjenjivati temeljem kriterija tržišne snage poduzetnika, te kao takvo primjenjivati na sve mikro i male poduzetnike. Definicija mikro i malih poduzetnika dana je u Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva («Narodne novine», broj 29/2002).

Prihod koji bi prihvaćanjem ovakvog rješenja ostvarivali poduzetnici male tržišne snage omogućio bi im opstanak na tržištu. Istovremeno, uz puno razumijevanje za probleme svih (pa i najvećih) poduzetnika, Vijeće drži da poduzetnicima velike tržišne snage ostvarivanje prihoda po toj osnovi ne bi trebalo predstavljati uvjet za opstanak u onoj mjeri kao malim poduzetnicima. Istovremeno, jednakim tretiranjem svih poduzetnika iste ili slične tržišne snage otklonio bi se barem dio prigovora istih i donekle uspostavila ravnoteža na tržištu, te naše zakonsko rješenje približilo praksi nekih europskih zemalja (Danske, djelomično Italije itd.). Takvo bi rješenje istovremeno bilo u skladu i s politikom poticanja malog poduzetništva. Ovo pogotovu ako je to moguće ostvariti na način da se time značajno ne ugrožava tržišni položaj niti jednog poduzetnika. Konkretno, pozitivni učinci za poduzetnike male tržišne snage bili bi značajni, uz istovremene neznatne negativne učinke za poduzetnike velike tržišne snage.

Vijeće je mišljenja da bi se jednakim pristupom svim malim poduzetnicima, bez obzira radi li se o prodavaonicama u kojima rade članovi uže obitelji ili ne, stvorila barem nekakva ravnoteža na tom mjerodavnom tržištu, te izbjegla potreba dodatnog angažiranja nadzornih službi u provjeri obiteljskih veza prodavača i vlasnika prodavaonica. Nadalje, sam ZOT ne definira obiteljske prodavaonice, pa ukoliko se predlagač zakona odluči za takvo rješenje, bilo bi potrebno točno definirati koje su to obiteljske prodavaonice.

Nadalje, Vijeće smatra da bi se dio VII. ZOT koji se odnosi na nepošteno tržišno natjecanje trebao izmijeniti i dopuniti na način da se učini jasnijim. To se posebno odnosi na članak 61. točka 1. ZOT koji nepoštenim tržišnim natjecanjem podrazumijeva prodaju robe ispod njezine nabavne cijene. Naime, nedostaje kriterij odnosno definicija što je to nabavna cijena, jer ovakva formulacija ne uzima u obzir specifične situacije koje mogu nastati npr. u slučajevima kompenzacijskih poslova, akcijskih prodaja od strane trgovaca na svoj teret i sl.

Također, Vijeće je mišljenja da bi se iz definicije usluga u trgovini iz članka 13. ZOT trebalo izbrisati franchising kao jednu od usluga.

Predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec